

MẪU DÂN GIẠN SỔ TAY VỀ QUYỀN VÀ LỢI ÍCH ĐỐI VỚI LAO ĐỘNG NGƯỜI NƯỚC NGOÀI ĐẠI CƯƠNG

I. Quyền và lợi ích làm việc

- 1/- Tiền thù lao (lương bổng)
 - Người sử dụng lao động không được cưỡng chế tiết kiệm lương đối với người lao động.
 - Giao toàn bộ tiền lương cho người lao động.
 - Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động thu phí ăn ở đúng theo qui định về thù lao đến làm việc tại Đài Loan trên bản cam kết đối với người lao động.
 - Phương thức khấu trừ thuế thu nhập : Mỗi giới không được trừ trước thuế thu nhập đối với lao động giúp việc nhà.
 - Tính tiền công tăng ca.
- 2/- Giữ và quản lý hồ sơ.
- 3/- Tự do thay đổi môi giới.
- 4/- Với tình trạng đặc biệt có quyền thay đổi người sử dụng lao động (trường hợp bị xâm phạm tình dục/ bị bọn buôn người hãm hại, người bị hại có quyền thay đổi người sử dụng lao động).
- 5/- Trực tiếp thuê mướn người lao động.
- 6/- Thành lập hoặc tham gia công đoàn.
- 7/- Trình tự xác nhận chấm dứt hợp đồng.
- 8/- Quyền lợi yêu cầu nghỉ phép

II. Biện pháp khiếu nại và dành giữ quyền lợi

- 1/- Bản kiểm tra xác hạch.
- 2/- Biện pháp thu thập chứng cứ.
- 3/- Khiếu nại dành giữ quyền lợi của người lao động nước ngoài.

III. Trường hợp bạn là người lao động (lao động bất hợp pháp / lao động chui):

- 1/- Tự chịu trách nhiệm về các khoản chi phí trước khi về nước
- 2/- Tự đến Cục di dân đầu thú
- 3/- Xin lấy lại tiền thù lao bị thiếu trong thời gian làm việc.(liên hệ 1955 Bộ Lao Động)

IV. Án lệ :

- 1/- Án lệ về tranh chấp giữa người lao động và người sử dụng lao động.
- 2/- Án lệ về xâm hại tình dục.
- 3/- Án lệ về bóc lột tình dục.
- 4/- Án lệ về bóc lột lao động.

V. Những tài liệu và biện pháp có thể áp dụng :

1/- Số điện thoại về tổ chức NGO các nơi.

Đính kèm : Các điều luật có liên quan.

I. Quyền và lợi ích làm việc

1/-Tiền thù lao (lương bổng)

* Người sử dụng lao động hoặc môi giới không được cưỡng chế giữ lại tiền thù lao của người lao động :

Người sử dụng lao động hoặc môi giới không được cưỡng chế giữ lại tiền thù lao của người lao động với bất cứ lý do (ví dụ : lo sợ người lao động chạy trốn, giữ gìn tiền mua vé máy bay trở về nước v.v...)

* Cho người lao động lãnh trọn khoản tiền lương được hưởng :

Người sử dụng lao động hoặc môi giới phải thanh toán cho người lao động trọn khoản tiền lương được hưởng của người lao động, không được giữ hoặc khấu trừ với bất cứ lý do. Đồng thời người sử dụng lao động hoặc môi giới cần cung cấp bảng lương đã được dịch thành tiếng của Nước mà người lao động đang mang quốc tịch, để người lao động hiểu rõ tiền lương của mình được tính như thế nào.

* Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động thu phí ăn ở đúng theo qui định về thù lao đến làm việc tại Đài Loan trên bản cam kết đối với người lao động :

Phí ăn ở không được vượt mức \$5000. Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động không được tự ý thêm bất cứ điều khoản nào để khấu trừ tiền thù lao của người lao động.

Căn cứ Điều 27 - 2 “Chấp nhận và biện pháp quản lý Người sử dụng lao động thuê lao động người nước ngoài” về “..... Bản cam kết, không được thay đổi những điều khoản gây bất lợi cho lao động người nước ngoài”.

* Phương pháp khấu trừ thuế thu nhập : môi giới lao động không được khấu trừ trước thuế thu nhập đối với lao động phục vụ việc nhà.

* Tính toán tiền tăng ca làm thêm giờ :

+ Đối với lao động là công nhân hằng xưởng :

Làm việc trên 8 tiếng, thì 2 giờ tăng ca đầu tiên, cộng thêm 1 / 3 tiền lương mỗi giờ của ngày thường ; 2 giờ tăng ca tiếp sau, cộng thêm 2 / 3 tiền lương mỗi giờ của ngày thường.

Phương thức tính lương :

Lương cơ bản : 30 ngày : 8 giờ = tiền lương mỗi giờ của ngày thường

Tiền lương mỗi giờ của ngày thường x 1,33 = lương 2 giờ tăng ca đầu tiên (giờ làm việc từ giờ thứ 9 và thứ 10).

Tiền lương mỗi giờ của ngày thường x 1,66 = lương 2 giờ tăng ca tiếp sau (giờ làm việc từ giờ thứ 11 và thứ 12).

+ Đối với lao động là công nhân phục vụ việc nhà :

Nếu người lao động mỗi tháng không có ngày nghỉ, người sử dụng lao động mỗi tháng sẽ chi thêm tiền tăng ca \$2112.

Phương thức tính phí : \$15840 / 30 ngày = \$528 / ngày.

2/-Giữ gìn và bảo quản giấy tờ hồ sơ :

- Khi người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động yêu cầu người lao động giao hộ chiếu hoặc thẻ cư trú, hoặc yêu cầu người lao động viết giấy ủy quyền, ủy thác Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động giữ gìn những hồ sơ giấy tờ cá nhân, thì người lao động có quyền từ chối. Cần thận giữ gìn và bảo quản hồ sơ giấy tờ cá nhân là quyền lợi của bản thân người lao động. Theo qui định luật pháp Đài Loan, Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động không được giam giữ hoặc phi pháp xâm chiếm tiền của hoặc các giấy tờ cá nhân của người lao động.
- Trường hợp sau khi xem kỹ sổ tay mới biết là có quyền lợi này, thì cho dù đã ký giấy ủy quyền, đồng ý cho Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động giữ gìn hoặc bảo quản hộ chiếu hoặc thẻ cư trú hoặc hồ sơ và giấy tờ cá nhân khác, người lao động vẫn có quyền thay đổi quyết định ủy quyền bất cứ lúc nào.

※ Căn cứ theo qui định khoản 8 mục 1 điều 57 luật thực hiện dịch vụ, Người sử dụng lao động không được phi pháp giam giữ hoặc xâm chiếm tiền của hoặc hồ sơ giấy tờ cá nhân của người lao động nước ngoài đang được thuê làm việc.

3/- Được quyền tự do thay đổi người môi giới :

- Người lao động được quyền tự do thay đổi người môi giới mà không cần sự đồng ý của người sử dụng lao động.
- Bản thân người lao động có thể không cần người môi giới lao động, nhưng trong trường hợp này, thì người lao động cần nhắc nhở người sử dụng lao động mới cần thực hiện những việc như sau : (1) Kiểm tra sức khỏe, (2) Gia hạn thẻ cư trú khi đáo hạn, (3) Thực hiện các thủ tục gia hạn hồ sơ có liên quan.

4/- Được quyền xin chuyển đổi người sử dụng lao động trong tình trạng dưới đây :

- Nếu người lao động là người bị hại của vụ án bị xâm hại tình dục, là người bị hại của bọn buôn người, dưới sự bảo vệ của luật pháp, người lao động được quyền xin chuyển đổi người sử dụng lao động, và được quyền chuyển đổi ngành phục vụ.
- Nếu người lao động bị xâm hại tình dục, có thể tham khảo biện pháp thu thập chứng cứ "II-2. Người lao động có thể thu thập chứng cứ theo biện pháp dưới đây trong trường hợp bị xâm phạm tình dục". Thu thập đầy đủ các bằng chứng để giúp nhân viên chấp pháp xem xét định tội đối với tội phạm làm hại người lao động.

- Trong thời gian chờ phán xét của Tòa án, thì căn cứ theo luật chuyển đổi ngành phục vụ, người lao động được quyền xin chuyển đổi người sử dụng lao động, và được quyền chuyển đổi ngành phục vụ, đến làm việc cho người sử dụng lao động khác.
- Sau khi Tòa án phán xét, (1) nếu xác định người sử dụng lao động phạm tội, thì người sử dụng lao động đó sẽ không được thuê và sử dụng người lao động nước ngoài, mà người lao động vẫn được tiếp tục ở lại làm việc ; (2) nếu người sử dụng lao động không bị khởi tố, hoặc được phán xét vô tội, thì Cục Phát Triển Lao Động sẽ xem xét lại tình trạng của người lao động, để xác định người lao động đó có thể được tiếp tục ở lại làm việc tại Đài Loan hay không.
- Nếu người lao động là người bị hại của vụ án bị xâm hại tình dục, là người bị hại của hợn buôn người, dưới sự bảo vệ của luật pháp, người lao động được quyền xin chuyển đổi người sử dụng lao động, và được quyền chuyển đổi ngành phục vụ.
- ※ Trong thời gian chờ phán xét của Tòa án : căn cứ theo qui định khoản 4 điều 59 luật của lao động phục vụ, không có lý do qui trách nhiệm đối với người lao động nước ngoài, đồng ý cho người lao động nước ngoài chuyển đổi người sử dụng lao động.
- ※ Sau khi Tòa án phán xét :
 - (a) Xác định người sử dụng lao động vi phạm qui định : căn cứ về việc người sử dụng lao động vi phạm khoản 15 điều 54, và căn cứ theo qui định điều 72 luật lao động phục vụ, tức bỏ giấy phép thuê và sử dụng người lao động nước ngoài đối với người sử dụng lao động.
 - (b) Nếu người sử dụng lao động không bị khởi tố, hoặc được phán xét vô tội : nếu người lao động nước ngoài đã chuyển đổi người sử dụng lao động, và đang tiếp tục ở lại làm việc tại Đài Loan, thì người lao động đó sẽ bị hủy bỏ giấy phép chuyển đổi người sử dụng lao động, và bị buộc trở về nước.
 (Lưu ý : Trường hợp nguyên do không khởi tố là vì không thể qui trách cho người lao động, thì Cục Phát Triển Lao Động sẽ không hủy bỏ giấy phép thuê người lao động nước ngoài. Mà thực tế trong hiện nay áp dụng quy tắc này thì chỉ có trường hợp người sử dụng lao động bỏ người lao động nước ngoài vụ cáo mà thôi.)

5/-Trực tiếp thuê người lao động :

- Trường hợp người lao động làm việc cho một người sử dụng lao động với thời gian tròn 3 năm, mà người sử dụng lao động yêu cầu người lao động tiếp tục ở lại làm việc tại Đài Loan, thì người sử dụng lao động có thể thông qua hình thức

“thuê mướn trực tiếp”, làm thủ tục trực tiếp thuê mướn lao động mà không cần thông qua môi giới lao động.

- Được miễn khoản chi phí môi giới mức cao : Áp dụng hình thức “thuê mướn trực tiếp”, người lao động và người sử dụng lao động đều không cần chi một khoản phí lớn cho môi giới, mà người lao động có thể trở lại làm việc tại Đài Loan.
- Nếu người lao động là lần đầu tiên xuất khẩu lao động đến Đài Loan, cũng có thể áp dụng hình thức “thuê mướn trực tiếp” này.
- Người lao động có thể tiến hành thủ tục trước 04 tháng khi mãn hạn hợp đồng.
- Trang web “Trung Tâm Phục Vụ Liên Hợp về trực tiếp thuê lao động” :
<http://dhsc.evta.gov.tw/home-chi.jsp>
- “Trung Tâm Phục Vụ Liên Hợp về trực tiếp thuê lao động” tại Đài Bắc :
Điện thoại : (02) 6613 – 0811
(cung cấp dịch vụ với tiếng Trung, Anh, Thái, Việt nam và Indonesia)
Địa chỉ : 100 Số 39 / 11 F đoạn 1 lộ Trung Hoa khu Trung Chánh Tp. Đài Bắc.
Email : dhscservice@dhsc.org.tw

6/- Thành lập hoặc tham gia công đoàn :

- Công đoàn xí nghiệp : Do người lao động của cùng một công ty, hãng xưởng tổ chức.
- Công đoàn doanh nghiệp : Do người lao động của cùng một loại hình doanh nghiệp tổ chức.
- Công đoàn ngành : Do người lao động của cùng một loại kỹ năng nghề nghiệp tổ chức, khu vực tổ chức là cùng tại một thành phố hoặc cùng một huyện.

• Trình tự thành lập công đoàn :

Bước 1 : Người khởi xướng trên 30 người cùng ký tên tổ chức.

Bước 2 : Lập Ban tru bị, tổ chức cuộc họp tối thiểu 02 lần.

Bước 3 : Công khai thu nạp hội viên.

Bước 4 : Soạn thảo chương trình, tổ chức đại hội thành lập công đoàn

Bước 5 : Trong vòng 30 ngày sau khi tổ chức đại hội thành lập công đoàn, tập hợp toàn bộ hồ sơ chương trình, danh sách hội viên và danh sách Hội, trình cơ quan chủ quản xin cấp Giấy Phép Chứng Nhận.

- **Tham gia công đoàn :** Hiện chỉ có “Công đoàn ngành ngư nghiệp huyện Nghi Lan” là do người lao động nước ngoài tại Đài Loan tổ chức thành lập.

7/- Trình tự xác nhận chấm dứt hợp đồng :

- Trường hợp người lao động bị người sử dụng lao động dọa hiếp rằng sẽ bị trả về nước, thì căn cứ theo hợp đồng giữa người lao động và người sử dụng lao động, hai bên đều phải đến Cục Lao Động (trong tình trạng đặc biệt thì có thể thông qua điện thoại), yêu cầu tiến hành kiểm tra xác nhận, nếu hai bên đều có chung ý nguyện, thì mới có thể chấm dứt hợp đồng.
- Trường hợp người lao động bị uy hiếp, hoặc gặp phải việc chằng lành, thì có thể đến trình bày và khiếu nại với nhân viên tại Cục Lao Động.

8/- Người lao động có quyền yêu cầu nghỉ phép :

- Căn cứ theo Luật lao động Đài Loan, mỗi 07 ngày làm việc, người lao động được nghỉ phép 01 ngày. Nhưng đối với lao động giúp việc nhà và chăm sóc người già yếu thì không được áp dụng điều luật này.
- Trường hợp người sử dụng lao động yêu cầu không được nghỉ phép, mà người lao động đồng ý tăng ca làm thêm giờ, thì người sử dụng lao động phải chi trả khoản lương tăng ca hợp lý cho người lao động.

II. Nếu quyền lợi của người lao động bị xâm phạm :

1/- Bản kiểm tra xác hạch :

Trong thời gian làm việc, người lao động có thể gặp phải tình trạng bị xâm phạm quyền lợi. Dưới đây có 03 mẫu phiếu kiểm tra, mẫu phiếu thứ nhất, có thể giúp người lao động tự kiểm tra trong quá trình làm việc, có bị đối xử bất hợp lý hay không ; mẫu phiếu thứ hai, có thể liệt kê một số thực trạng, đây là những thủ đoạn của bọn buôn người, giúp người lao động tự kiểm tra thực trạng làm việc của bản thân ; mẫu phiếu cuối cùng, có thể giúp người lao động xác nhận bản thân có phải bị xâm hại tình dục hay không. người lao động hãy đánh dấu ✓ trong □.

Bản kiểm tra xác hạch tình trạng làm việc :

- Thời gian làm việc rất dài, nhưng người sử dụng lao động không chi tiền tăng ca cho người lao động.
- Người sử dụng lao động yêu cầu người lao động không nghỉ phép, nhưng không chi tiền tăng ca cho người lao động.
- Người sử dụng lao động buộc người lao động làm việc ngoài qui định.
- Người sử dụng lao động vô cơ khấu trừ tiền lương của người lao động.
- Người sử dụng lao động không cung cấp chi tiết tính lương cho người lao động.
- Người sử dụng lao động có cung cấp chi tiết tính lương nhưng không có dịch ra tiếng mẹ đẻ của người lao động.

- Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động giam giữ hộ chiếu / thẻ cư trú, không trả lại cho người lao động. Khi cần mượn lại, thì buộc người lao động phải thế chấp bằng tiền.
- Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động dọa sẽ tống người lao động về nước nếu không chấp nhận thực hiện những điều kiện trên.

Bản kiểm tra xác hạch tình trạng buôn người :

- Người sử dụng lao động sử dụng vũ lực ra tay đánh đập người lao động.
- Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động dọa người lao động rằng nếu không nghe lời, sẽ đối phó người nhà của người lao động.
- Phái người kèm giữ mỗi lần ra ngoài, không cho người lao động ra ngoài một mình .
- Người lao động phải ở trong nhà, vì cửa bị khóa và có camera giám sát, không cho người lao động ra khỏi nơi ở.
- Người sử dụng lao động sẽ giám sát bên cạnh khi người lao động nói chuyện điện thoại.
- Nếu cần điện thoại liên lạc người nhà hoặc bạn bè, thì người lao động phải xin cho mượn lại điện thoại mà bị người sử dụng lao động tạm giữ.
- Khi người lao động tỏ ý không chịu tiếp tục làm việc này, nhưng người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động dọa nếu không tiếp tục phục vụ, thì sẽ đến quê nhà tìm gặp người nhà của người lao động.
- Hỏi đầu người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động thỏa thuận với người lao động là chỉ làm công việc chăm sóc người già, nhưng sau đó lại buộc người lao động phải gánh thêm nhiều công việc như : đến làm bếp nấu cơm cho cửa tiệm, đến giúp việc tại hãng xưởng...
- Người lao động hợp đồng đến Đài Loan làm việc tại hãng xưởng, nhưng người sử dụng lao động buộc người lao động về giúp việc nhà sau khi tang ca, và dọa rằng, nếu từ chối sẽ cho người lao động thôi việc và tống về nước.
- Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động buộc người lao động ký tên trên một số văn kiện mà không cho biết nội dung văn kiện là gì, sau đó báo rằng người lao động đã nợ nhiều tiền của họ, nên phải làm những việc theo chỉ định của họ để trừ nợ, hoặc báo rằng người lao động đồng ý làm thêm giờ mà không cần tính tiền tăng ca.
- Người sử dụng lao động hoặc môi giới lao động khấu trừ tiền lương của người lao động với nhiều lý do, nên mỗi tháng người lao động chỉ lãnh rất ít tiền, và tiền nợ thì trả mãi mà không hết.
- Người lao động vì đã bỏ chốn ra ngoài, nên không còn cách nào khác phải chỉ là chọn việc bán dâm hoặc các công việc phi pháp.

- Người lao động vì không biết tiếng phổ thông, không biết phải xoay sở thế nào, nên chỉ có thể làm những việc bán dâm hoặc phi pháp.

Bản kiểm tra xác hạch bị xâm phạm tình dục :

- Người sử dụng lao động hoặc người nhà của họ thường có những lời lẽ khiêu dâm, khiến người lao động cảm thấy ngại ngùng, khó chịu.
- Người sử dụng lao động hoặc người nhà của họ thường có những hành động sàm sỡ, khiến người lao động cảm thấy ngại ngùng, khó chịu.
- Người sử dụng lao động hoặc người nhà của họ thường có những hành động buộc người lao động sờ mó thân thể của họ, khiến người lao động cảm thấy ngại ngùng, khó chịu.
- Người sử dụng lao động hoặc người nhà của họ cưỡng bức hoặc họ gây phát sinh tình dục với người trong gia đình sử dụng lao động. .

2/- Phương pháp thu thập bằng chứng :

Căn cứ hai biểu mẫu trên, người lao động có thể nhận biết bản thân đã gặp phải những chuyện bị đối xử bất hợp lý. Bây giờ để chúng tôi làm thử về việc thu thập bằng chứng. Hai biểu mẫu dưới đây, có thể giúp người lao động từ 5 hướng gồm : con người, sự việc, thời gian, địa điểm, vật dụng, để nhớ và ghi lại những việc từng xảy ra đối với bản thân. Hãy cố gắng nhớ lại tỷ mỉ tình tiết có liên quan, như vậy mới có thể giúp người lao động có cơ sở để bảo vệ quyền lợi của chính bản thân.

Nếu gặp phải bị phân biệt đối xử phi lý trong lúc làm việc, người lao động có thể thu thập chứng cứ bằng phương pháp như sau :

- Về con người : Ghi lại tên họ, địa chỉ, số điện thoại của người sử dụng lao động.
- Về sự việc : Ghi rõ từng chi tiết người lao động đã gặp phải chuyện gì ? Nội dung làm việc của người lao động ?
- Thời gian : Ghi rõ từng chi tiết thời gian làm việc, thời gian nghỉ ngơi mỗi ngày, ngày nghỉ phép.
- Địa điểm : Ghi rõ nơi làm việc của người lao động.
- Vật dụng : Lưu giữ bản lương mỗi tháng. Trường hợp người sử dụng lao động không chịu cung cấp, thì người lao động phải tự ghi lại tiền lương được nhận mỗi tháng. Khi giao lưu vấn đề với người sử dụng lao động, thì người lao động sử dụng điện thoại di động, hoặc Clip thu âm, hoặc MP3 ghi lại cuộc đối thoại của hai bên, hoặc chụp hình để làm bằng chứng.

Nếu bị xâm hại tình dục, người lao động có thể thu thập chứng cứ bằng phương pháp như sau :

- Về con người : Ghi lại tên họ, hình dạng, điểm đặc trưng của kẻ xâm hại.

- Về sự việc : Ghi rõ từng chi tiết bị xâm hại như thế nào ? về quá trình bị xâm hại ? người lao động chống cự thế nào ? Việc bị xâm hại đã từng kể với ai ?
- Thời gian : Sự việc xảy ra vào lúc nào ? mấy lần ? ghi rõ thời gian cụ thể.
- Địa điểm : Địa điểm xảy ra vụ việc ? tại nơi nào trong nhà ? tên khách sạn ?
- Vật dụng : Giữ lại vật chứng, không dội rửa thân thể và không thay quần áo, đến bệnh viện (trong vòng 03 ngày) khám nghiệm vết thương, thu thập những vật chứng có dính tinh dịch của người xâm hại như giấy vệ sinh, bao cao su.....
- Cảm giác : Cảm giác của bản thân người bị xúc phạm ? tình trạng tâm lý và thể xác của người bị hại ?

3/- Người lao động xin khiếu nại về quyền lợi của bản thân :

- 1955 đường dây nóng thường trực 24 / 24 về tư vấn bảo vệ quyền và lợi ích đối

với người lao động nước ngoài :

1955 đường dây nóng thường trực 24 / 24 về tư vấn bảo vệ quyền và lợi ích đối với người lao động nước ngoài do Hiệp Hội Lao Động thiết lập, là đường dây cung cấp hỗ trợ suốt năm không ngày nghỉ, có người trực máy 24 / 24. Có thể phục vụ bằng tiếng Phổ Thông, tiếng Anh, tiếng Thái Lan, tiếng Indonesia, tiếng Việt Nam. Có thể gọi miễn phí qua máy bàn, di động, hoặc điện thoại công cộng (cần rút thẻ).

Sau khi quay số 1955, sẽ nghe được một đoạn âm thanh bằng tiếng Hoa : 1955 đường dây nóng xin chào quý bạn, sau đó báo các mã số của các nước : Tiếng Hoa xin bấm số 1, Tiếng Anh xin bấm số 2 Hãy chọn mã số theo mẫu ngữ, thì sẽ có người phụ trách tiếp nhận điện thoại.

Nhân viên phụ trách 1955 đường dây nóng sẽ chuyển vụ án của người khiếu nại đến đơn vị phụ trách về lao động của huyện hoặc thành phố để giải quyết. Trường hợp người lao động có yêu cầu khiếu kiện, thì người lao động phải nói rõ là :

- + Tôi xin khiếu kiện không phải xin tư vấn, việc tôi xin khiếu kiện là :.....
- + Tên họ và số hộ chiếu
- + Xin chuyển vụ án hồ sơ của tôi đến đơn vị phụ trách về lao động của địa phương.
- + Tôi cần sự giúp đỡ của nhân viên cơ quan đoàn thể xã hội, giúp đỡ và cùng tôi xử lý, giải quyết vụ án của tôi (nếu biết tên của đoàn thể xã hội nào, thì nêu rõ tên của cơ quan đó).

- Trường hợp bị xâm phạm tình dục, hãy gọi đường dây nóng 1955, 113, 110.

Nếu người lao động bị xâm hại tình dục, có thể gọi điện số 1955, hoặc đường dây nóng 113 về cơ quan bảo vệ phụ ấu toàn quốc, và đường dây nóng 110 về cơ quan cảnh sát toàn quốc. Đường dây nóng 1955 sẽ hỗ trợ thông báo vụ việc đến Cục Lao Động và đơn vị cảnh vệ. Đường dây nóng 113 có thông dịch tiếng Đài Loan, tiếng Anh, tiếng Indonesia, tiếng Việt Nam, tiếng Thái Lan và tiếng Campuchia, để giúp người lao động nước ngoài truyền đạt ý nguyện hoặc yêu cầu.

III. Nếu người lao động bỏ chạy ra ngoài hợp đồng:

1/- Tự gánh chịu toàn bộ chi phí trước khi trở về nước :

Sau khi bị cảnh sát phát hiện và bắt giữ, người lao động phi pháp nước ngoài tưởng rằng sẽ được nhanh chóng trở về nước, nhưng người lao động ấy sẽ bị giữ lại tại trại tập trung, và phải tự chịu trách nhiệm mua vé máy bay về nước. Dưới đây chúng tôi liệt kê một số chi phí cần thiết trong trường hợp này :

- Nếu người lao động cư trú đã quá thời gian qui định, thì sẽ bị phạt tiền theo số ngày cư trú quá hạn. Tiền phạt cao nhất là 10.000 NTD.
- Người lao động có thể bị giữ lại vào trại tập trung. Số ngày bị giữ lại không vượt quá 120 ngày.
- Tự bản thân người lao động phải chịu chi phí vé máy bay về nước.
- Nếu hộ chiếu đã quá hạn, thì khi làm lại hồ sơ du lịch, mọi chi phí do người lao động tự chịu trách nhiệm chi trả.
 Tính theo án lệ ví dụ : cư trú đã quá thời gian qui định 01 năm, mà hộ chiếu đã hết hạn, thì chi phí mà người lao động phải gánh chịu là :
 Tiền phạt cư trú quá hạn : 10.000 NTD + tiền vé máy bay về nước khoản 10.000 NTD + Chi phí là hồ sơ du lịch 1.500 NTD = Tổng chi phí khoản 21.500 NTD

2/- Tự đến đội chuyên cần Cục Di Dân đầu thú :

- + Nếu người lao động tự đầu thú, sẽ không bị giữ lại tại trại tập trung, nhưng phải xuất cảnh về nước trong vòng 30 ngày.
- + Nếu người lao động tự đầu thú, nhưng người lao động từng phạm luật và bị truy cứu hình sự tại Đài Loan, vậy thì căn cứ về “trình tự liên quan việc người nước ngoài tự ý xuất ngoại hành nghề mà lưu trú hoặc cư trú quá thời hạn qui định” được công bố ngày 29 / 05 / 2013 của Cục Xuất Nhập Cảnh và Di Dân Bộ Nội Chính, thì người lao động sẽ bị giữ lại vào trại tập trung để chờ đợi tiến hành qui trình tư pháp theo qui định.

Trường hợp thường gặp :

1. Người sử dụng lao động trình báo cảnh sát, người lao động đã ăn cắp tài sản của gia đình trước khi bỏ trốn.

2. Người lao động từng giúp người lao động khác (người cùng quê) gửi vật dụng, mà những vật dụng đó là đồ ăn cắp.

Nếu người lao động cho rằng mình bị oan, thì có thể trao đổi với Luật sư của cơ quan hỗ trợ pháp luật định kỳ mỗi tháng đến tư vấn luật pháp cho những ai có nhu cầu tại trại tập trung, hoặc yêu cầu quan chức trại tập trung tại Cục Di Dân giúp đỡ để chuyển vụ án bản thân đến Hiệp hội hỗ trợ pháp luật xin hỗ trợ tố tụng.

3/- Lấy lại tiền thù lao bị giữ lại trong thời gian làm việc

+ Nếu người lao động trong thời gian làm việc bị người sử dụng lao động hợp pháp hoặc người sử dụng lao động không hợp pháp, thì người lao động có thể yêu cầu Cục Lao Động địa phương giúp đỡ, xin lấy lại tiền lương bị người sử dụng lao động giam giữ, hoặc có thể ủy thác cho các Hiệp Hội trợ giúp người lao động (NGO) hỗ trợ để đòi lại số tiền lương để gửi về cho người lao động tuy đã trở về nước.

+ Nếu có thể, xin hãy chuẩn bị :

- 1/- Bản ghi chú chi tiết về công việc, gồm cả thời gian làm việc.
- 2/- Về thông tin của người sử dụng lao động và địa điểm làm việc.
- 3/- Số tiền lương cần lãnh, và thực tế tiền lương đã lãnh.

IV. Án lệ:

1/- Án lệ về tranh chấp giữa người lao động và người sử dụng lao động :

Công việc của A Ni nguyên là làm công việc khán hộ chăm sóc trong nhà, nhưng sau khi đến Đài Loan, lại phải đến làm việc cho hai người sử dụng lao động. Ngày thường tại nhà của người sử dụng lao động phi pháp, ngoài chăm sóc đứa bé 03 tuổi, còn phải dẫn cháu đi học thêm, sau đó dọn dẹp nhà cửa, nấu cơm, giặt áo, rửa xe, làm vườn và ủi quần áo, đôi lúc còn phải đến hãng Số Có La giúp làm Số Có La và đến gần tòa nhà 101 phụ bán hàng. Mỗi ngày dậy từ 05 giờ 30 sáng, cho đến 1 – 2 giờ khuya mới có thể đi ngủ. Điều mà khiến cho A Ni không thể chấp nhận, là A Ni chưa từng được xem bản lương của bản thân, tòa bộ tiền lương đều bị người sử dụng lao động phi pháp gửi vào ngân hàng, nhưng sổ tiết kiệm đều do người sử dụng lao động phi pháp giam giữ.

Nguyên làm việc chăm sóc cho bà, mỗi tuần làm việc tầm 3 – 4 ngày tại nhà người sử dụng lao động phi pháp, ngoài ra đến nhà người sử dụng lao động trên danh nghĩa 1 – 2 lần, chỉ khi người sử dụng lao động phi pháp xuất ngoại, thì người lao động mới trở lại làm việc cho người sử dụng lao động chính.

2/- Án lệ về xâm hại tình dục :

Wenny đến Đài Loan được 2 tháng, công việc là làm hộ tá cho bà lão. Bản thân Wenny chỉ nói được mấy câu tiếng Hoa, năm nay 21 tuổi, chưa có gia đình. người sử dụng lao động của Wenny là ông lão 60 tuổi, người được chăm sóc là bà lão bị liệt bán thân, đi lại khó khăn, sống chung trong nhà còn 03 người con

của họ, đều đã trưởng thành. Công việc của Wenny là chăm sóc bà lão, quét dọn, và nấu cơm, công việc làm rất nhiều, không có ngày nghỉ phép. Bà lão rất khó tánh.

Hôm đó là ngày tết, ông lão, các người con và Wenny đi ăn nhà hàng. Ông lão chờ Wenny bằng mô tô đi trước, nhưng sau khi đến nơi, ông lão dẫn Wenny vào một phòng trang trí rất đẹp, Wenny chưa từng thấy, nên tấm tắc khen, điều khiến Wenny lấy làm lạ, là tại sao không thấy bàn ăn. Wenny hỏi ông lão những người khác ở đâu? Ông lão nói một lát họ sẽ đến, kết cuộc tại nơi đó, ông lão đã cưỡng hiếp Wenny. Trong quần lót rất nhiều máu, ông lão buộc Wenny giặt sạch hết. Sau đó, ông lão nhét cho Wenny 5000 NTD, Wenny đã trả tiền lại cho ông lão, và trốn khỏi nhà người sử dụng lao động và đến sở cảnh sát báo án. Nhưng vì không có bằng chứng, người ta khuyên Wenny báo án với lý do tranh chấp lao động, và yêu cầu chuyển đổi người sử dụng lao động.

3/- Án lệ về bóc lột tình dục :

Quê của Tiểu Mỹ ở Indonesia, vì muốn kiếm tiền để nuôi người mẹ đang có bệnh và đứa con trai đang học cấp 1, vì vậy, Tiểu Mỹ đã chọn con đường đến Đài Loan làm việc. Mọi giới lao động nói, đến Đài Loan là làm công việc chăm sóc người già. Tiểu Mỹ làm việc siêng năng, nhưng chỉ được 03 tháng thì người được chăm sóc đã qua đời. Người sử dụng lao động từng nói rằng, sau khi người được chăm sóc qua đời, thì đưa Tiểu Mỹ trở về Indonesia. Tiểu Mỹ sợ sau khi bị đưa về, sẽ không có tiền trả 6000 USD phí môi giới cho người môi giới, nên đã bỏ trốn ra nhà người sử dụng lao động.

Sau khi bỏ đi, Tiểu Mỹ trên đường gặp được một cô người Indonesia. Qua trò chuyện, cô ấy nói có thể giới thiệu việc làm cho Tiểu Mỹ, và cô ấy dẫn Tiểu Mỹ đến gặp một người phụ nữ, tại đó, phụ nữ ấy đã giữ lại toàn bộ giấy tờ và điện thoại di động của Tiểu Mỹ, và cho Tiểu Mỹ mặc bộ đồ gợi cảm. Tiểu Mỹ rất lo lắng và hỏi phụ nữ ấy cho mình làm công việc gì? Bà ấy nói là tiếp khách. Tiểu Mỹ khóc lóc vang xin, nhưng bà ấy dọa rằng, nếu không chịu làm, sẽ báo cảnh sát bắt và giải về Indonesia.

Tiểu Mỹ bị buộc bán dâm, mỗi ngày tiếp rất nhiều khách, có nghỉ ngơi, thì cũng không được ra khỏi phòng, Tiểu Mỹ rất muốn bỏ trốn, nhưng không biết phải làm như thế nào. Sau hai tháng làm việc, Tiểu Mỹ không lãnh được tiền, mà bà ấy bảo rằng đã gửi tiền về nhà của Tiểu Mỹ rồi. Tiểu Mỹ không thể liên lạc với người nhà, càng không biết bà ấy có gửi tiền về cho gia đình mình hay không.

4/- Ăn lẹ về bốc lột sức lao động :

Vì muốn kiếm tiền để cuộc sống gia đình sung túc hơn, Tiểu Minh đã mượn 6400 USD trả tiền môi giới và đến Đài Loan làm việc. Mỗi ngày Tiểu Minh làm việc từ 8 giờ sáng đến 8 giờ tối, chỉ có rất ít thời gian để dùng cơm nước và nghỉ ngơi. sau khi tang ca, người sử dụng lao động bắt Tiểu Minh về nhà quét dọn. Tuy rất mệt, nhưng vì sợ bị chửi, nên đôi khi quét dọn làm việc tận khuya.

Tiểu Minh cùng một số công nhân khác ở tại ký túc xá cũ nát của công nhân. Bồn cầu hư hỏng, nhưng chủ không chịu bỏ tiền ra sửa chữa, đôi khi không có nước nóng để tắm. Mỗi tháng người sử dụng lao động thu lại 5000 tiền ăn ở, nhưng hoàn cảnh nơi ăn ở rất kém. Tuy ký túc xá không có khóa, nhưng có gắn camera, nếu có ai đi ra, người sử dụng lao động đều biết, và sẽ mắng chửi thậm tệ.

Đến làm việc tại Đài Loan, Tiểu Minh chỉ lãnh một lần tiền lương, bình quân mỗi tháng chỉ có vài ngàn NTD. Vì người sử dụng lao động không cung cấp cho biết bản chi tiết tiền lương bằng tiếng Việt, nên Tiểu Minh không biết tiền lương là tính như thế nào, có hỏi thì người sử dụng lao động cũng không trả lời. Tiểu Minh đã từng gọi đường dây nóng 1955 để khiếu nại, người sử dụng lao động sau khi biết chuyện, tỏ ra rất tức giận và dọa sẽ cho Tiểu Minh nghỉ việc và tống trở về Việt Nam ...

V. Thông tin các tổ chức có thể liên lạc

1. Các tổ chức liên quan với việc chống nạn buôn người :

Khu vực	Tên tổ chức	Số điện thoại liên lạc
Đài Bắc	Hiệp Hội Cảnh Bướm Đài Loan ECPAT Taiwan	02-2599-6199 104 台北市中山區民權東路二段 26 號 4 樓之 5 4F-5, No.26, Sec. 2, Minquan E. Rd., Zhongshan Dist., Taipei City
	Hội Cứu Giúp Phụ Nữ TP.Đài Bắc Taipei Women's Rescue Foundation	02-2555-8595 10356 台北市大同區民生西路 240 號 10 樓 10F, No. 240, Minsheng W. Rd., Taipei City
	Hội Phúc Lợi LiXin Garden of Hope Foundation	02-8911-8595 23143 新北市新店區順安街 2-1 號 1 樓 1F, No.2-1, Shun-an St., Xindian Dist., New Taipei City
	Hội Tin Lành Thiên Chúa Thiện Mục Good Shepherd Social Welfare Services	02-2891-5402 #208、#242 100 台北市中正區中山北路一段 2 號 1100 室 Rm. 1100, No.2, Sec. 1, Zhongshan N. Rd., Zhongzheng Dist., Taipei City

	Hội Tin Lành Chúa Thiên Xá Tân Sự Trung Tâm Phục Vụ người nước ngoài Rerum Novarum Center	02-2397-1933 #151 106 台北市大安區和平東路一段 183 巷 24 號 No.24, Ln. 183, Sec. 1, Heping E. Rd., Da'an Dist., Taipei City
Nghi Lan	Công đoàn ngành ngư nghiệp huyện Nghi Yilan Fisherman Labor Union	03-995-4767 270 蘇澳鎮南安路 75 號 2 樓 2F, No.75, Nan'an Rd., Su'ao Township, Yilan County
Đào Viên 、 Tân Trúc	Thiên Chúa Giáo Trung Tâm Phục Vụ Hy Vọng Hsinchu Catholic Diocese Hope Workers' Center	03-425-5416 32041 桃園縣中壢市長江路 65 號 3 樓 3F, No.65, Changjiang Rd., Zhongli City, Taoyuan County
	Thiên Chúa Giáo Tân Trúc Văn Phòng Trợ Giúp Cô Dâu và Người Lao Động Catholic Church Hsinchu Diocese Vietnamese Migrant Workers and Brides Office	03-217-0468 334 桃園縣八德市中華路 116 號 No.116, Zhonghua Rd., Bade City, Taoyuan County
	Thiên Chúa Giáo Tân Trúc Trung Tâm Lao Động Di Dân Hsinchu Catholic Diocese Migrants and Immigrants Service Center	03-573-5387 · 03-573-5375 300 新竹市北區中正路 156-1 號 No.156-1, Zhongzheng Rd., North Dist., Hsinchu City
Cao Hùng 、 Bình Đông	Hội Thiên Chúa Giáo Từ Thiện Trung Tâm Phục Vụ Hải Sao Stella Maris International Service Center	07-282-3100 · 07-533-1840 803 高雄市鹽埕區建國四路 115 號 No.115, Jianguo 4th Rd., Yancheng Dist., Kaohsiung City
	Ký Túc Xá Trưởng Lão Hội Trung Tâm Quan Tâm Người Lao Động Social Welfare Coordinating Committee	07-366-2373 811 高雄市楠梓區加昌路 419 號 No.419, Jiachang Rd., Nanzi Dist., Kaohsiung City
	Hội Phụ Nữ Quyền Ích Trung Tâm Hào Hảo Huyện Bình Đông Corp Juridical Association for the development of Women's Right in Pingtung	8-738-7677 900 屏東市德豐街 106 號 No.106, Defeng St., Pingtung City

2. VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN CÁC NƯỚC TẠI ĐÀI LOAN

Quốc Gia	Tên các Đại Diện	Số Điện Thoại Liên Lạc
Việt Nam	Văn Phòng Kinh Tế Văn Hóa Việt Nam Tại Đài Bắc Vietnam Economic And Cultural Office In Taipei	02-2516-6626 104 台北市中山區松江路 65 號 3 樓 3F., No. 65, Song Jiang road, Zhongshan district, Taipei
Indonesia	Văn Phòng Đại Diện Indonesia Indonesian Economic And Trade Office To Taipei	02-8752-6170 114 台北市內湖區瑞光路 550 號 6 樓 6F., No.550, Ruiguang Rd., Neihu Dist., Taipei City
Phi	Văn Phòng Kinh Tế Văn Hóa Malila Manila Economic And Cultural Office	02-2508-1719 104 台北市中山區長春路 176 號 11 樓 11F., No.176, Changchun Rd., Zhongshan Dist., Taipei City
	Văn Phòng Kinh Tế Văn Hóa Malila- chi nhánh Đài Trung Manila Economic And Cultural Office in Taichung	04-2229-5901 400 台中市民權路 239 號 4 樓 2A Rm. 2A, 4F., No.239, Minquan Rd., Central Dist., Taichung City
	Văn Phòng Kinh Tế Văn Hóa Malila- chi nhánh Cao Hùng Manila Economic And Cultural Office in Taichung	07-398-5935 807 高雄市三民區民族一路 80 號 9 樓之 2 9F.-2, No.80, Minzu 1st Rd., Sanmin Dist., Kaohsiung City
Thailand	Văn Phòng Kinh Tế Mậu Dịch-Thái Lan Thailand Trade And Economic Office	02-2581-1979 104 台北市中山區松江路 168 號 12 樓 12F., No.168, Songjiang Rd., Zhongshan Dist., Taipei City
Đài Loan , Trung Quốc	Hội Giao Lưu Hải Hiệp Straits Exchange Foundation	02-2175-7000 104 台北市中山區北安路 536 號 No.536, Bei'an Rd., Zhongshan Dist., Taipei City
	Tổng Hội Hồng Chữ Thập Trung Hoa Dân Quốc The Red Cross Of The Republic Of China	02-2362-8232 108 台北市萬華區艋舺大道 303 號 No.303, Bangka Blvd., Wanhua Dist., Taipei City

Nilalaman

A. Karapatan sa Trabaho:

- Sahod
- Paghawak ng mga dokumento
- Malayang pagpalit ng broker
- Partikular sitwasyon na maaring magpalit ng amo
- Direct hiring
- Pagtaguyod o pagsali sa labor union
- Paraan ng pagpapatunay sa pagtapos ng kontrata
- Karapatang humingi ng araw ng pahinga

B. Paraan ng pagreklamo at paglaban sa karapatan:

- Checklist
- Paano mangolekta ng ebidensya
- Karapatan ng dayuhang manggagawa na magreklamo

C. Kapag ikaw ay OCW na reported missing:

- Mga gastos na kailangang bayaran bago umuwi sa sariling bansa
- Kusang pagsurrender ng sarili sa National Immigrations Agency
- Kunin ang dating naipon na sahod

D. Mga halimbawa:

- Kaso ng hindi pagkakaunawaan ng worker at employer (labor dispute)
- Kaso ng sexual abuse
- Kaso ng sexual exploitation
- Kaso ng labor exploitation

E. Mga resources na maaring gamitin:

- Local NGO groups at telepono